

g l a s e

slovenske kulturne akcije

L. IX. 12 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 30. 6. 1962

KULTURNE VREDNOTE

(Teoretične, zgodovinske in kritične pripombe)

Kulturne vrednote so najvišje za nadnaravnimi in nravnimi — deloma se z njimi družijo, skoro vedno pa so vsaj v tesnem stiku z njimi —; od naravnih dobrin je višje od njih samo življenje, bivanje. Iz tega nekateri ljudje napačno sklepajo: najvažnejše so stvari, ki so za življenje neobhodno potrebne, zato je kmečko in obrtniško delo višje od prizadevanja učenjakov in ustvarjanja umetnikov. A to je le materialističen sofizem. So pa nehote zagovorniki materializma tudi ljudje, ki priznavajo veri in morali prvo mesto in se trudijo za versko življenje, prezirajo pa predele med nadnaravnimi in tavnimi dobrinami. Človeška narava in družba pa zahtevata tudi kulturnega dela in uživanja kulturnih vrednot. Te zaposljujejo človeške sposobnosti, ki bi se sicer obrnile navzdol; ko dovajajo razumu spoznanja o stvarstvu, ga spominjajo na Stvarnika; ko povzročijo v duši lepotni pretres (katarzo), ji dajo zaslutiti neustvarjeno Lepoto.

Kulturno delo in njegove tvorbe pa skrivajo za človeško naravo tudi nevarnosti. Ustvarjalci morejo postati sužnji svoje stroke in malikovalci lastnih utvar, kot kažejo nekateri primeri iz naše kulturne zgodovine. Taki postanejo nevarni drugim v idejnem in moralnem pogledu; treba pa je izprašati vest tudi njihovim žrtvam.

Seveda pa ne gre, vso umetnost soditi s pedagoškega stališča. To pogreško so večkrat napravili Staroslovenci, s tem zavirali razvoj naše kulture, pa škodovali tudi nazorom, ki so jih tako neokretno, včasih tudi neiskreno branili.

Na našem večeru, 7. julija bodo teoretično-zgodovinskemu opisu kulturnih vrednot sledile kritične pripombe k poglavitnim področjem sodobnega kulturnega delovanja: leposlovju, gledališču, glasbi, kinu, plesu, likovnim umetnostim, k znanosti in kritiki.

A. G.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA LITERARNI ODSEK

Peti kulturni večer bo v soboto, 7. julija ob 19. uri
v dvorani Bullrich, Šarandí 41

Predaval bo g. prof. Al. Geržinič:

KULTURNE VREDNOTE

(Teoretične, zgodovinske in kritične pripombe)

Ker so stroški za uporabo dvorane visoki, prosimo za
prostovoljne prispevke pri vhodu

Izvor in bitni cilj socialnega življenja mora biti ohranitev, razvijanje in spolnjenje človeške osebe; pomagati ji mora, da uresničuje na pravi način verska in kulturna načela in vrednote, ki jih je Stvarnik predložil vsakemu posamezniku in vsemu človeštvu v celoti ali v njega naravnih manjših skupnostih. Družbeni nauk ali red, ki zanika ali pušča v nemar to notranjo in bistveno povezavo vsega, kar se tiče človeka, z Bogom, gre po napačni poti in medtem ko z eno roko gradi, pripravlja z drugo sredstva, ki prej ali slej ogroze ali porušijo njegovo delo.

(Pij XII. v božičnem govoru 1942.)

...zemske dobrine imajo naravni in bistveni namen, da služijo duhovnemu življenju in usovršitvi kulture, nravnosti in vere, ki je razumnemu človeškemu bitju potrebna. Tisti, ki so upali, da bo mehanizem svetovnega gospodarstva odredil družbo, so bili globoko razočarani. Niso namreč postali gospodarji in posestniki, marveč sužnji tavnih dobrin, katerim so služili, pretrgali njih odvisnost od najvišjega človekovega cilja in napravili njih same za cilj.

(Pij XII. v božičnem govoru 1943.)

Izšlo:

Stanko Majcen

POVESTICE

kot zadnja knjiga 6. letnika

DARUJTE

ZA TISKOVI SKLAD

GLASAI

TARIFA REDUCIDA
Concesión 6228
Registro Nacional
de la Propiedad Intelectual
N° 624.770

naši večeri

Četri kulturni večer SKA je bil v soboto, 16. junija. Začel ga je za Filozofski odsek dr. Vinko Brumen, ki je pozdravil udeležence in predal besedo predavatelju č. g. dr. Pavlu Krajniku.

Pri svojih izvajanjih je predavatelj podčrtal, da ima krščanstvo nalogo stremeti za edinostjo, ker je ves svet stvarstvo božje in si sveta ne moremo misliti brez Boga. Razložil je glavne misli, ki bodo vodile bodoči cerkveni koncil, ko bo polagal sredstva za doseg edinosti vsega krščanstva. Razložil je, kako se bo izvajala reforma Cerkve: ne bo šlo za reformo Cerkve same, pač pa za pregrupacijo, preoblikovanje nas samih in cerkvene organizacije. V svojem bistvu je bilo in je krščanstvo vedno edino, le na žalost smo kristjani v tem svetu podobni veliki med seboj sprti družini. Raznolikosti so sicer potrebne, toda zavajajo nas preveč v lokalizme in partikularizme. V času ogromne tehnične civilizacije, ki jo ustvarja zahod, smo doživeli neuspeh pri posredovanju krščanstva drugim kulturam. Ni na mestu pesimizem, a naša samokritika bo rodila obilne sadove.

odmevi

— V „Svobodni Sloveniji“ (31. maja 1962) je priobčena daljša ocena Beličičeve „Nove pesmi“. Ocenjevalec M. M. pravi med drugim:

„Pri pozornejšem branju sem se nešteto krat spomnil Cankarja in na to, kar smatram za impresionizem in leposlovju. Ni pa to kakšno posnemanje Cankarja. Če bi hotel znova impresioniste vzporediti v dokazu, bi Beličiča stavil v tisto vrsto neopresionistov, ki jo je v slikarstvu imenoval Stele barvni realizem, Fr. Šijanec pa slovenski fauvizem.

Tako so taki impresionistični 'spomini' v Motacilli montani obed, sprhod po hribih, srečanje v gozdu... — Srnjakova lobanja je nevažna za tiste, ki gledajo le naprej, pomenljiva pa za tiste, ki živijo v spominih.

V Zvonjenju popoldneva se impresije kar vrstijo. Enotno 'fabulo' ima pravzaprav le Rdeči balonček, v Rojstnem dnevu prehajajo impresije spet druga v drugo. Prav tako v Blaženih letih in v Predpomladi.

Od polnočnice so razni spomini na Belo krajino z vzdihom 'Zakaj je ta sreča božje bližine tako bežna?' Polna spominov je tudi Trikraljska meditacija. Spomin ga je pekel, vse se je rodilo iz spominov. Ob Vstajenju lahko občudujemo, kako so Beličičeva opazovanja nežna, a ne vsakdanja, banalna; kako oster je dar njegovega opazovanja narave. Binkoštni praznik je spet kompozicijsko enotnejši; v njem je močan krik domotožja in obenem strah pred bodočnostjo.

Tudi sklepni spis Nova pesem ima vrsto avtobiografskih spominov, a teh nekako ni vesel in se rajši spopade z upornim človekom v sebi. Pravi, da drži pot naprej in da se ne sme gledati nazaj. Nova pesem pa naj bo pesem ljubezni, kot sta jo oznanjala misijonarja in kot jo je v dušo vdahnil Stvarnik.

Reči moramo, da je že v impresionističnih spominih dosti ljubezni, prav takšne, kot je hoče imeti za novo pesem. Ne kaže, da bi Nova pesem res pomenila kakšno novo pot tega najvidnejšega našega tržaškega pisatelja. Je tudi ni treba.“

obrazi in obzorja

DUNAJSKE MEDITACIJE

Med prvim zelenjem na Stari Donavi so se že pred koncem aprila kopali predmestni paglavci, kakršne je mojstrsko opisal Cankar. Thaliastrasse na Ottakringu, ki jo je Cankar imenoval široko in ravno svetlo reko in v katero se stekajo smrdljivi kanali (namreč umazane stranske uličice; na eni je tudi sam dolga leta stanovan), so preplavili najnovejši, že poletje napovedujoči lepaki različnih tvrdk. Ko sem si ogledoval vse to, sem ponovno zaslutil, da bi bilo potrebno napisati vsaj krajšo razpravo o Cankarjevem Dunaju in umetnikovih opisih tedanjega socialnega stanja v predmestjih. Šele potem bi lahko zaslugi veliki napredek zadnjih štiridesetih let, ki se pozna tudi tu, čeprav so smrdljive ulice še vedno ostale. Niti informativnega članka o odblesku Dunaja v literarnih delih najvažnejših slovenskih pisateljev nimamo, čeprav je bil ta vse do leta 1918 prva kulturna postojanka in glavna šola Slovencev, skratka okno v svet. Seveda igra v zadnjem času tudi politika svojo vlogo. Dunajska slavistika že davno ni več to, kar je bila nekoč. Na njej se je ustalila zgolj stara, konservativna jezikoslovna šola, ki se malo ukvarja z literaturo in estetskimi vprašanji, in se bolj zateka v jezikoslovje, zlasti v rusistiko in po prihodu Hrvata dr. Hamma tudi v serbo-kroatiško ter cerkveno slovanščino, pa v starinoslovje, medtem ko pušča sodobnost, to najmodernejše viharno razburkano slovensko obdobje, vendar. Zato se bo moral med koroškimi slovenskimi študenti samoiniciativno najti nadarjen posameznik, ki se bo lotil zamudnega a zanimivega dela.

Moral nam bo predstaviti Dunaj in njegov odblesk v literarnih delih slovenskih pisateljev, kar bi zanimalo tudi Avstrijce in sploh širšo javnost. Ob 15-letnici tukajšnjega slovenskega visokošolskega kluba bo poseben odbor izdal VISOKOŠOLSKI ZBORNIK, v katerem bo morda nakazan in delno obdelan tudi ta problem. Visokošolski klub je namreč v zadnjem času izredno zaživel (priredil je vrsto predavanj in referatov s področja slovenske zgodovine in literarne zgodovine ter koroške problematike, kjer so sodelovali tudi nekateri gostje), posebno pomembno pa je, da je pomagal pri organizaciji mesečnih sestankov vseh dunajskih Slovencev, na katerih so bili tudi intimni literarni in pevski nastopi. Klub bo skušal seznanjati tudi nemško govorečo javnost s kulturnim in političnim ustvarjanjem Slovencev ter pripravljati za začetek avtor tega članka skupaj s koroškim Slovincem P. Zdovcem prevode nekaterih sodobnih slovenskih pesnikov (Daneta Zajca, Gregorja Strnišne, od zunanjih pa K. Vl. Truhlarja in Milene Merlak Detela), ki naj bi bili objavljeni v eni izmed avstrijskih literarnih revij. Sploh si želimo, da bi naši kulturniki, živeči onstran meja ožje domovine, začeli konstruktivneje obveščati tuje prebivalstvo o kulturnem delu Slovencev. Hkrati si tudi želimo, da bi nas isti kulturni delavci bolje in redneje obveščali o kulturni situaciji in literarnih strujah dežel in kontinentov, kjer žive.

Tudi domovina je ta čas delno usmerjena proti Dunaju. Jakob Šolar pripravljata ponovno izdajo Zbranih del Frana Detela, ki naj bi začela izhajati že letos. Urednik se je odločil, da bo natančneje raziskal nekatera še neobdelana področja iz pisateljevega življenja na Dunaju, saj je Detelo študij klasične filologije (1871-1875) bogatil in vzpodbujal k pisateljevanju. Neraziskani dokumenti iz tistega časa pa leže v dunajskem univerzitetnem arhivu.

— Rimska podružnica nemške založbe Herder je sedaj izdala v latinščini delo našega rojaka K. Vl. Truhlarja o teologiji dela: „Labor christianus“ — Initiatio in theologiam spiritualemente systematicam de labore.

— Posebna številka periodične publikacije UNESCO je posvečena barvnim reprodukcijam ruskih ikon. Publikacija nosi v španšči-

ni naslov „El Correo“. Objavlje ne so reprodukcije del iz 12. stol. največji razcvet pa je dosegla umetnost ikon med 14. in 16. stol. Najlepše ikone so v Moskvi, Novgorodu in raznih samostanih.

— V New Yorku je gostoval gledališče iz Düsseldorfa in doseglo največji uspeh s Schillerjevimi delom „Nathan der Weise“.

Dunaj je mesto, v katerem se hote ali ne hote na vsakem koraku srečaš s slovanskim imenom ali spomenikom. Tu živi na tisoče germaniziranih Čehov in drugih Slovanov in podoba je, da je mesto zraslo prav iz slovanske krvi. Ko gledaš velike palače, cerkev sv. Štefana ali parlament, zgrajen iz devinskega kamna, se začutiš majhnega in ti je tesno. Ko pa stopaš mimo nekdanjih cesarsko-kraljevskih hlevov, se spomniš Martina Krpana in njegove kobilice, hkrati pa začutiš moč Levstikove napovedi: prav mi Slovenci smo v zadnjih štiridesetih letih veliko pokazali, če se že pač soočimo s katerim drugim „kulturnejših“ evropskih narodov. Značilno je, da smo se močneje otresli provincializma in stopamo dandanes v kulturni ustvarjalnosti (če izvzamemo reproduktivne umetnosti, gledališče in glasbo) po kvalitetnejšem ustvarjalnem sluhu kot naši severni sosedje.

Avstrijci so za Krausom, po času Hitlerjeve okupacije, običajni velikokrat v kulturni amorfnosti, ob razkroju sentimentalne in zlagane biedermeierske operete (gledališče, film!), saj je videti, da jih konjunktura in kapital hvalevredno uspa vata. V gledališču sicer z uspehom prikazujejo starega Raimunda, pa Anouilhovega Becketta in Goethejevega Egmonta (Burgtheater), medtem ko v Akademskem gledališču uprizarjajo Molnarjevega Laboda, Schnitzlerjevega Anatola, Saroyana itd. Nekateri manjši odri se ukvarjajo z avantgardističnimi in eksperimentalnimi poskusi. Tako je uprizoril Athelietheater precej tveganega Picassovega dramskega prvenca „Kako se prime želje za rep“, sedaj pa igra Strindbergovo Sonato strahov.

Tudi knjige in revije v glavnem ne vzdržijo primerjave s slovensko ustvarjalnostjo (zlasti mladih) v domovini ali inozemstvu. Omeniti je, da pripravljajo 60-letni pesnik in pisatelj Otto Bassil utopični roman *Wagenburg Deutschland*, ki hoče prikazati Hitlerjev svet, kakršen bi bil danes.

Dramatik Franz Theodor Czokor opisuje v drami Znamenje na steni, obračun z nacističnim voditeljem v nekem južno-ameriškem kraju.

Med poeti zelo cenijo globoko miselno katoliško pesnico Christino Busta, od mladih pa se lepo uveljavljata pripovednici Hannelore Valencak in Alice Albrich-Mavrocordat. Kljub temu pa človek pogreša tisto živahno duhovno dejavnost, kakršna je vladala pred vojno v domovini in kakršna je iz različnih idejnih in opozicijskih razlogov tudi sedaj.

V Ljubljani se je tako skupini okrog PERSPEKTIV začasno posrečilo ohraniti revijo, čeprav je pred kratkim izšla šele lanska 14. (decembrska) številka. Videti je, da se bo revija ohranila, saj je njena ustvarjalna in ideološka sila v zadnjem času precej popustila, kar pa ne moti sebičnih posameznikov iz vrst njenih nasprotnikov, da ji ne bi očitali „raztogotenega individualizma“, pa še kaj.

Ob vsakem koraku se v tem velemestu srečuješ s tradicijo. Razvijena publika zopet ploska „izgubljenemu sinu“, dirigentu Karajanu, ki se je vrnil in se pobotal z Opero in oblastmi (Pa saj se je Mahlerju prav tako godilo!).

Ob večernih urah se na sprehodih po Ottakringu pogrezaš v samega sebe in ustvarjalnost lastnega naroda. Svoj jezik ljubosumno čuvaš pred tujimi vplivi, hkrati pa ni nevarnosti, da bi se izmaličil v vsakdanjem govoru. (Mogoče je tudi to ena izmed značilnosti emigracije.) Ko slišiš po radiu Ljubljana, da pada naklada slovenskega tiska v domovini, si želiš, da bi bilo to kmalu mimo. Ob tem pa čutiš, da je minil čas notranje zaprtosti kateregakoli naroda. Naša pot mora voditi dalje od konservatizma, ki se je velikokrat ustoličil v Avstriji in ki tudi oznanja duhovno smrt.

Ottakring, maja 1962.

Lev Detela

— Umril je v Ljubljani v 91. letu starosti pisatelj F. S. Finžgar, član Slov. Akademije znanosti in umetnosti, ki je s svojim literarnim delom vtisnil močan pečat svoje osebnosti v slovenskem slovstvu. Poleg romanov in povesti — najbolj brano slovensko delo „Pod svobodnim soncem“ — se je močno uveljavil tudi v dramatik; bil je steber pri delu Mohorjeve družbe, kjer je bil urednik knjižnih izdanj in urednik družinske revije Mladika. Bil je tudi avtor verskih knjig in molitvenikov. Njegovo zadnje delo je bila knjiga spominov „Leta mojega popotovanja“, kjer je pojasnjeval svoje javno delovanje zlasti v zadnjih letih.

— Mlajša generacija ljubljanskih književnikov izdaja pri Državni založbi v Ljubljani revijo „Perspektive“. Revijo urejata Janko Kos in Dominik Smole.

Veno Taufer, pesnik in esejist, v 14. številki esej pod naslovom „Neustavljivi povratek v živo bivanje“, kjer pravi med drugim o sodobnem slikarstvu v Sloveniji: „Socialistično realistično podobarstvo se je odpovedalo osnovnemu izpovedovanju sveta: ko je zajemalo likovni izraz z navidezno idejno poudarjeno literarno diskretnostjo, literarno žurnalistično parolo, je tisti hip izgubilo sleherno slikarsko idejo, ... brezidejno slikarstvo, pobarvana in figurativna beseda in ne slika, ki se mora gledalcu odpreti in ga likovno doživljajsko angažirati ... Kurenti Franceta Miheliča na primer, ki so bili pred vojno izraziti nosilci realističnega socialnega protesta, so postali 1948 nekaj povsem novega, že skoraj surrealistično zasnovana groteskna vizija zmede, popolnega nasilja, obupa, brezperspektivnosti, splošnega razkroja ontoloških in vsakršnih vrednot ... Umetniku se je odprl svet razpadanja, gnilobe, trohnenja sveta ... tragične žuželke, majhne pošasti ... begajoče po prostoru med neprestanim nasiljem in obenem begom v popolnem uničenju vrednot in odnosov, v desocializirani, ontološko odtujeni družbi...“

— Skupina frančiškanov s p. G. Allegrijem je pravkar zaključila prevod svetega pisma v kitajščino. Stara zaveza je bila prevedena že pred desetimi leti. Prevod je izšel v osmih knjigah leta 1954. P. Allegri OFM je vodil biblični inštitut v Peipingu in je imel celotni prevod sv. pisma prav ob prevzemu oblasti po komunistih. Med neredi in prekucijo je bilo precej poškodovano tudi poslopje tega inštituta. Rokopis je bil že med staro šaro. V radnjem trenutku pa so redovnice opazile, kaj preti rokopisu, zbrale liste in jih vtihotapile v Hong-kong, odkjer je prevod romal v Evropo. V svoji rodni Siciliji je potem p. Allegre prevod dokončal in bo zdaj to veliko delo skraj na prodaji v knjigarnah. V uvodu se prevajalec pristržno zahvaljuje kitajskim duhovnim sobratom, ki so mu pri prevajanju tako odlično pomagali.

— Kardinal Bea, vodja tajništva za pospeševanje edinosti med kristjani je predaval na univerzi v Heidelbergu o „mističnem telesu Kristusovem — Cerкви“ pred avditorijem, ki je bil zvečine protestantski.

— Akademski kipar France Gorše je v orehovem lesu izdelal prosto stvaritev, ki jo je nazval Ekstaza - Zamaknjenje. Kipar meni, da je to eno najbolj sproščenih njegovih kiparskih del.

Newyorški kritiki so izvedbo pohvalili, publika pa je bila navdušena nad igro, scenarijo in režijo.

— München je dobil novo gledališče, ki nosi ime „Gledališče v Leopoldovi ulici“. Za otvoritev so uprizorili delo Jeana Cocteauja: Dvoglavni orel. Cocteau je bil navzoč. Vodja gledališča Franke je izjavil, da bodo na tem odru uprizarjali samo moderna dela.

— Barrault je dosegel izreden uspeh z uprizoritvijo Claudelovega dela „Knjiga o Kristofu Kolumbu“ v Essenu. Na predvečer premiere je govoril o delu sin Paula Claudela - Pierre Claudel in sicer o temi: „Paul Claudel, prerok novega časa“. Listi so pisali, da je bila uprizoritev „delo velikega stila“: barok, prežet z modernim duhom, je znova zaživel v vsej polnosti.

doma in po svetu

— V Nemčiji je treba naročnino za radio in televizijo plačevati; na ta način je mogla uprava radia in televizije ugotoviti, da presega število naročnikov televizije 6 in pol milijona in to v Zahodni Nemčiji in zahodnem delu Berlina. Število naročnikov na radio pa presega 18 milijonov.

— Sredi aprila 1962 je odbor „Sklad Borisa Kidriča“ v Ljubljani podelil letošnje najvišje nagrade v Sloveniji za znanstvene dosežke. Glavni nagradi sta prejela dr. Sergij Vilfan za knjigo „Pravna zgodovina Slovencev“ ter prof. ing. Marijan Gruden za razpravo „Nekatere lastnosti harmoničnih bivektorjev“. Nagrajeni so bili še: dr. Jože Juhart, prof. dr. ing. Miha Tišler, prof. ing. Franc Mikuš, dr. Matija Pleničar ter ing. dr. Milan Hamrl.

— Gledališče v Stuttgartu je uprizorilo opero „Elektra“ in sicer je delo režiral Wieland Wagner v stilu bayreutskih inscenacij. Glavno vlogo je pela M. Mödl, vlogo Clytemnestre pa Regina Resnik.

— Ko je leta 1827 umrl Beethoven, mu je nad grobom govoril pisatelj Franz Grillparzer (1791-1872). Bila sta dobra znanca in prijatelja. Beethoven pa je bil zlasti navdušen nad pisateljevim prvencom, dramo „Babica“, ki so jo prvič uprizorili na Dunaju leta 1817. Pozneje je zavzel Grillparzer vodilno mesto v nemški literaturi kot dramatik. Ob 60-letnici njegove smrti je založba Hanser v Münchenu izdala vsa njegova dela v štirih knjigah. Prva knjiga obsega 1355 strani in stane 9 dolarjev, druga knjiga, ki objavlja drame, ima 1314 strani.

— Opera v Hamburgu je pripravila poseben ciklus opernih predstav pod naslovom „Operne noči“. Izvajali so Verdijevo opero „Otelo“, Puccinijevo „Tosco“, Mozartovi deli „Figarova svatba“ in „Don Giovanni“. Festival, ki je trajal od 23. aprila do 6. maja je zaključila uprizoritev Wagnerjeve opere „Večni mornar“, kjer je nastopila znana berlinska pevka Anja Silja, ki nastopa tudi na festivalih v Bayreuthu v glavnih Wagnerjevih delih.

— Na Češkem pa so slavnostno proslavljali stoletnico smrti „babice češkega naroda“ Boženo Nemčovo (Nemcovo) pisateljico znane povesti Babica ter odličnih pravljic, ki veljajo za klasične v češki literaturi. Za nas Slovence je obletnica prilika, da se spomnimo, da je ta velika pisateljica živela tudi na slovenskih tleh in imela prijatelje med našimi kulturnimi delavci. Rojena je bila na Dunaju iz mešanega zakona (oče je bil Nemeč, Pankl) leta 1821, umrla pa je v Pragi l. 1862 in je zdaj pokopana na Višegradu v Panteonu „velikanov češkega naroda“. L. 1837 se je poročila z zavodnim češkim narodnjakom finančnim komisarjem Nemečem, ki je služil tudi na Koroškem v bližini Beljaka. Tudi ona je prišla tja (imela je štiri otroke in je vedno živela v pomanjkanju), kjer se je seznanila z našim panslavistom M. Majerjem Ziljskim. Bivanje med nami ji je dalo marsikak motiv v njenem pisateljevanju, predvsem iz slovenskega narodopisja. Izdala je več zvezkov Pravljič (dva zvezka je poslovenil za Slovencevo knjižnico dr. T. Debeljak), ter eno najbolj znanih čeških knjig Babico, ki ji je prinesla svetovno slavo. Pisala je to optimistično lepo povest o spominih na babico prav tedaj, ko je bila v največjih življenjskih stiskah (mož brez službe!), in jo izdala kot knjižno l. 1855. Prevedena je že skoraj v vse kulturne jezike. Zanimivo je, da jo je kot prvi prevel prav Slovenec Fr. Cegnar že l. 1862, v letu njene smrti, to je ravno pred sto leti. Prevod je bil za tiste čase zelo dober, toda potreba je bila že po novem prevodu, ki ga je za Slovencevo knjižnico med drugo svetovno vojno podal knjižničar ljubljanske licejske knjižnice in znan slavist dr. Joža Glonar. V mislih na Boženo Nemcovo, „babico češkega naroda“, je Tine Debeljak epiteton „babica slovenskega naroda“ prisodil Lei Faturjevi.

— Ob stoletnici rojstva pisatelja Gerhardta Hauptmanna, čigar jubilej so slavili v vsej Nemčiji, je Društvo Gerhardt Hauptmann priredilo v Berlinu kongres literarnih zgodovinarjev, ki so se ga udeležili zgodovinarji iz Francije, Anglije, Nemčije, ZDA, Avstrije in švice. Založba Propyläen je izdala Zbrana dela pisatelja, in sicer v 10 knjigah.

— Mladi slovenski violinski virtuozi Dejani Bravničar je gostoval na Poljskem. Imel je dva velika koncerta in sicer v Varšavi in v Krakovu. Konec aprila je imel koncert v Rimu.

LEP DOM JE ŠE LEPŠI, ČE GA KRASI LEPA UMETNINA!

Lepa umetnina, ki je poleg vsega tudi še delo slovenskega umetnika pa ni samo za okras lepemu stanovanju. Taka slika, kip govori ta stanovalcu, obiskovalcu, opazovalcu, da tukaj živijo ljudje, ki imajo okus, ki znajo spoštovati umetnino in da jim je resnična umetnina dražja od cenene morda efektnega kiča. Taka umetnina pa govori tudi o zrelosti človeka, ki zna spoštovati stvaritve svojega naroda.

OKRASITE SI DOM Z LEPO UMETNINO! DAJTE SVOJIM OTROKOM POLEG ZDRAVEGA TUDI ŠE LEPO OKOLJE. VZBUJAJTE JIM SMISEL ZA UMETNOST. TAKO JIH PA TUDI UČITE LJUBITI UMETNINE SLOVENSkih KIPARJEV IN SLIKARJEV.

KUPUJTE SREČKE IV. UMETNOSTNE LOTERIJE!

Pri nobeni loteriji, tomboli ali igri ni doslej lastnik srečke imel toliko možnosti za zadetek: 1 proti 75! Čaka Vas 20 lepih umetnin.